

EXPERTS ORDLISTA

– en hjälp i begreppsdjungeln

5.1-ljud:

Benämningen står för ett surroundsystem som har två front- en center- och två surroundhögaltalare, samt en subwoofer (bashögtalare). Ettan i systemet står för basen, skaparen av de låga basljuden. 1-benämningen kommer av att subwooferkanalen bara kräver en tiondels bandbredd.

1080i:

Format där bilden skickas till mottagaren med upplösningen 1920x1080 med sammanflätade delbilder (varje helbild skapas utifrån två delbilder).

1080p:

Samma upplösning som 1080i men bilden skickas som helbilder (progressivt).

720p:

Bildformat med upplösningen 1280x720 pixlar där bilden skickas i form av helbilder (progressivt).

802.11:

IEEE 802.11 är olika en samling specifikationer för trådlösa nätverk (wlan). Det finns en uppsjö olika standarder där 802.11n är den senaste som dock inte är helt definerade ännu. Andra standarder du troligen stöter på är b och g, där b-standard ger sämst hastighet (11 megabit per sekund).

Bluetooth:

Radiobaserad standard för trådlös kommunikation. Används bland annat i olika typer av ljudbryggor samt för att skicka bilder trådlöst från exempelvis en mobiltelefon till en dator.

DLNA:

Digital Living Network Alliance. Ett samarbete mellan olika företag för att ta fram produkter som kan "tala" med varandra trådlöst oavsett märke. Alla prylar med dlna-logga ska fungera ihop i ditt hemnätverk.

DNS:

Datorer kommunicerar med siffror medan vi människor kommunicerar med bokstäver. Domain Name System, eller domännamnsystem, används för att översätta webbadresser till IP-adresser och tvärtom. Det behövs för att du ska hamna rätt. Med DNS kan du koppla en IP-adress till en adress i textformat.

DVI:

TV-/skärmkonto. Digital Visual Interface överför digitala videosignaler, analoga RGBHV-signaler, EDID och DDC. Det finns tre typer. DVI-A som överför analoga videosignaler, DVI-D som överför digitala videosignaler samt DVI-I som överför bägge delarna. Ingen av dem överför ljud, bara bild.

DRM:

Står för Digital Rights Management och är en samlingsbeteckning för ett flertal olika tekniker som har som mål att från utgivarens perspektiv kontrollera spridningen av digitalt material såsom film, musik, ring-signaler och liknande. Kan slarvigt översättas med kopieringsskydd.

Dynamisk IP:

Med dynamisk IP-adress blir du tilldelad en ny IP-adress varje gång du ansluter till Internet.

FTP:

Ftp står för File Transfer Protocol och är ett filöverföringsprotokoll. Med dina filer lagrade på en ftp-server kan du komma åt dem var du än befinner dig i världen via exempelvis ett ftp-program i datorn.

Full HD:

Benämning för upplösningen 1920x1080. Full hd-logga på en app-arat behöver dock inte innebära stöd för progressiv bild (1080p), om du vill vara säker på riktigt full hd-stöd fullt ut ska du titta efter loggan HD-Ready 1080P på apparaterna.

HD:

HD står för High Definition, hög upplösning. En film eller TV-sändning i HD ger betydligt bättre bildkvalitet än den du får av dvd eller standard-tv och i regel används formaten 720p eller 1080i för tv-sändningar i HD.

HD-ready:

En TV eller projektor som är HD-ready är förberedd för att kunna ta emot filmer och HDTV-sändningar i upplösning 1280x720 (720p) eller 1920x1080 (1080i).

HD-ready 1080P:

En standard som förutom kraven som gäller för HD Ready även innebär att apparaten stöder full HD (1080p).

HDMI:

TV-/skärmkontakt. High Definition Multimedia Interface överför digitala video- och ljudsignaler förlustfritt. Den vanligaste varianten är Type A men det finns även type B som är till för upplösningar över 1080p. HDMI 1.3 är den senaste standarden och ger således bäst överföringskapacitet.

Hz:

Ljudets tonhöjd (frekvens) bestäms utifrån hur många svängningar ljudet gör per sekund. En hertz är en svängning per sekundoch ger ett lågfrekvent ljud.

IP-adress:

IP står för Internet Protocol, och IP-adressen är "adressen" till ditt hemnätverk som gör att din dator känns igen. Varje enhet som är uppkopplad till Internet har en unik IP-adress. Om du har en router så är det den som sitter på din "riktiga" IP-adress medan prylarna i ditt hem tilldelats egna IP-adresser för att de ska kunna skilja på varandra.

IR:

IR är infraröd strålning. Kortvågig IR används bland annat i fjärrkontroller för att du exempelvis ska kunna byta kanal. Tekniken är känslig, du måste till exempel rikta fjärrkontrollen rakt mot systemet utan hinder i vägen för att signalen ska nå fram.

Komposit:

Det här är en analog videosignal där luminans (ljusstyrka) och krominans (färgstyrka) skickas över en ledare. Det ger sämre bildkvalitet än om du istället skulle ha valt S-video.

LAN:

Local area network är ett litet lokalt nätverk, även kallat hemnätverk.

Ljudbrygga:

En ljudbrygga ser till att din stereo kommer åt musikfilerna i din dator eller NAS. Ljudbryggan kopplas till ditt hemnätverk. På så sätt kan du spela upp din digitala musik trådlöst eller via nätverkskabel direkt i din stereo.

MIMO:

Multiple Input Multiple Output. När fler antenner samsas på samma frekvens får du högre kapacitet utan att det drar mer ström. 802.11 utnyttjar MIMO-tekniken.

Multifjärrkontroll:

En fjärrkontroll som används för att styra flera prylar. Den ersätter eller kompletterar dina originalfjärrkontroller.

NAS:

Network Attached Storage. Ett slags enkel dator där du lagrar filmer, musik, bilder och andra filer du tidigare hade i din dator. NAS:en har ofta rum för flera hårddiskar och bildar en backup-plats, ungefär som en extern hårddisk. Men NAS:en kan kopplas till routerna via en nätverkskabel och sedan kommer dina andra prylar åt filerna du lagrat där trådlöst.

QoS:

Quality of Service. Om din router har stöd för qos så kan den prioritera fördröjningskänslig datatrafik. Det är bra om du ser på film eller spelar spel. Video och spel prioriteras då högre än vanlig surfing och du undviker på så sätt fördröjningar.

RF:

Radiofrekvent strålning (Radio Frequency). Systemet är inte lika känsligt för avstånd och hinder som IR är vilket gör att en fjärrkontroll med RF kan användas även om du sitter i ett annat rum eller om du har prylen bakom instängd i ett skåp.

Router:

Routrar används för att förmedla "information" från sändare till mottagare. I ett hemnätverk kan det exempelvis vara din dator som ska kommunicera med din TV. Det är då routern som tar emot "informationen", kontrollerar vilken pryl som skickade den och ser till att den hamnar rätt.

Samba:

En version av det Unix-baserade fildelningsprotokollet SMB med öppen källkod. Med Samba kan servrarna som inte kör Windows kommunicera med samma nätverksprotokoll som windowsprodukterna.

SSID:

SSID står för Service Set Identifier, det kallas även för nätverksnamn och används för att identifiera trådlösa nätverk samt skilja dem åt. Ett SSID består av en alfanumerisk sträng på 32 siffror.

Statisk IP-adress:

Om du har valt statisk IP-adress så innebär det att du har en fast IP-adress som inte byts ut.

S-video:

Supervideo är en analog videosignal som skickar luminans (ljusstyrka) och kroma (färgstyrka) separat. Det gör att du får en bättre bild än med komposit.

UPNP:

Universal Plug and Play ser till att du kan ansluta tillbehör direkt till datorer eller via Internet. Om du exempelvis har en stereo med stöd för upnp och kopplar den till hemnätverket så kan du spela upp musiken som finns i din dator utan att göra några inställningar först.

Wireless HD:

Standard för överföring av ljud och bild i hd-format trådlöst.

Wireless USB:

Detta är en ny standard för trådlös överföring på korta avstånd. Du ska kunna komma upp i hastigheter på hutilösa 480 megabit per sekund på tre meters avstånd och 110 megabit per sekund på tio meters avstånd.

WAN:

WAN är till skillnad från LAN ett väldigt stort nätverk, ett globalt sådant. Internet är exempel på ett WAN.

WLAN/WiFi:

Wireless Local Area Network eller trådlöst hemnätverk. Ett nätverk som baseras på trådlös kommunikation kallas för WiFi.

Källa: Tidningen Det Digitala Hemmet <http://digitalahemmet.idg.se/>